

TMMOB ŞEHİR PLANCILARI ODASI BÜLTENİ

Adres: Meşrutiyet Cad.46/3 Y.Şehir-Ankara Tel-Fax:4324308-09

sayı 100 AĞUSTOS-EYLÜL 1995

Genel Kurul Kararları Doğrultusunda

Birinci Planlama Kongresi "**Planlamanın Meşruiyeti ve Plancıların Konumları**" ana teması ile 14-15 Aralık 1995 tarihlerinde Ankara'da toplanacak. "Çerçeve bildiriler" ile açılacak kongrede, "farklı planlama disiplinleri

BİRİNCİ PLANLAMA KONGRESİ toplaniyor...

açısından planlamanın meşruiyeti", "mekansal planlama açısından planlamanın meşruiyeti", "uygulama sürecinde meşruiyet sorunu" başlıklı oturumlarda bildiriler sunulacak. Kongre "plancıların değişen konumları ve meslek etiği" konulu forumla sona erecek. Ayrıntılı programını daha sonra edinebileceğiniz kongrenin gerekçe metnini yayınlıyoruz.

Planlama düşüncesi özünde, olayların kendiliğinden akışına, düzensiz gelişme eğilimlerine, daha da genişletecek olursak yeni toplum düzenlemelerinin tasarımına ilişkin bilinçli müdahaleleri ve bunun araçlarını içermektedir. Kökü Aydınlanma Felsefesine uzanan planlama düşüncesi, toplumun ekonomik, sosyal ve yönetsel yapılarının yanısıra mekansal düzenlemelere de yönelen bir etkinliktir. Bu yönleriyle planlama, sosyalist toplumlarda tüm toplumsal ve mekansal örgütlenmeyi denetleyen bir nitelik kazanmış, pazar mekanizmasını benimseyen toplumlarda ise sistemin karşılaştığı sorun ya da krizleri aşma aracı olarak kullanılırken, zaman içinde sistemin rasyonel çalışmasını sağlayan bir süreklilik kazanmıştır.

Sonuç olarak planlama, sosyopolitik yapıları aşmaya çalışan, farklı politik yapıların kendi iç mantıklarına göre biçimlenen rasyonel düşünce ve eylem biçimi olarak gelişmiştir. Buradaki rasyonalite politik yapı ne olursa olsun, geleceğe yönelik gelişmeleri kestirme ve buna bağlı olarak eylem biçimlerini belirleme olarak tanımlanabilir.

Buna karşılık günümüzde planlama düşüncesi, özellikle piyasa mekanizmasını benimsemiş toplumlarda, bu sistemin işleyiş kurallarını yücelten ekonomi politikalarıyla yıpratılmaktadır. Eylem ve düşüncede rasyonel kararlar üretmeye yönelen planlama, piyasa sistemi içinde marjinalleşmekte. çalışma alanları daraltılmaktadır. Bu durumda, planlama bir yandan piyasa işleyişinin önünde bir engel gibi algılanmakta, kaynakların tüm toplum ve gelecek kuşaklar için akılcı kullanımının aracı olduğu göz ardı edilmektedir. Diğer yandan, sistemin yol açtığı olumsuzluklar teknik kadrolara mal edilmekte, planlama ile uğraşan meslek

PLANLAMANIN MEŞRUIYETİ VE PLANCILARIN KONUMLARI

adamları, planlama düşüncesi ile birlikte meşruiyetini yitirmektedir.

Kuşkusuz, piyasa mekanizması ile yönetilen toplumlarda planlamanın tüm toplumu tasarlayıcı bir kurum olması beklenemez. Bu doğrultuda, planlama meşru temellerini uzun bir dönem yalnızca görgül bilginin denetiminde aramış (instrumental rationality), toplumsal katmanlarla ilişki kuran değil, onları da denetlemeye çalışan bir kimlik kazanmıştır. Bu nedenle piyasa sistemi ile işleyen toplumlarda devletin işlevininin değiştiği 1970'li yıllardan sonra planlama, hem eylem hem de düşünce sistemi olarak dışlanmaya başlanmıştır. Sonuçta, yeni yaklaşımlar planlamayı bir karşılıklı ilişkiler sistemi (communitative rationality) olarak görmeye başlamış ve görgül bilginin getirdiği nesnellik yerini karşılıklı öznelliğe (intersubjectivity) bırakmıştır. Yani, planlama siyasallaşmıştır.

Bunların yanısıra, günümüzde giderek tükenen kaynaklar, artan çevre sorunları, yaratılan eşitsizlikler planlama düşüncesini bugüne dek olduğundan daha da siyasallaştırmaktadır. Planlama kapsamında anılan bir dizi sorun mülkiyet ilişkilerine yönelik bir tartışmayı da daha ciddi boyutlarda kaçınılmaz kılmaktadır. Çünkü siyasi felsefe bağlamı olmadan yalnızca bilgi kuramından yola çıkılarak mülkiyet ilişkilerinin, dolayısı ile planlamanın çözümlenmesi olası değildir. Günümüzde artık siyasi söylemi dışlayan salt teknik bir bakış açısı ile planlama sorunlarına çözüm üretebilmenin olanağı bulunmamaktadır. Kuşkusuz planlama siyasi etkinlikten önce gelmemektedir. Tersine günümüzün koşulları, planlamanın siyasi tarafsızlık söylemini terketmesinin gerekliliğini göstermektedir. Bu ise, planlamanın meşruiyeti, planlama siyaset ilişkileri, plancıların meslek

(devamı s.3'te)

Bültenimiz 100. Sayısına Ulaştı Gaziantep İl

TMMOB
ŞPMMO bülteni
şehir planlama mimar ve mühendisleri Odası

"8. Dönem çalışma programımızda, Mimarlar Odası ve TMMOB yayın organlarının en geniş bir biçimde kullanılması; ancak bunun yanında sadece şehir plancılarını ilgilendiren, şehirciliğe özgül sorunlar için ayda bir bülten çıkarılması kararlaştırılmıştı. Bu güne kadar tüm üyelerimizi ilgilendiren konu ve yazışmalar özel mektup biçiminde çözümlenmekteydi, bundan sonra odanın örgütlenme ve üye sorunlarına ilişkin konular da bülten ile sizlere iletilecektir."

5 Temmuz 1977 tarihinde Bülten'in ilk sayısı bu sözlerle üyelerimize ulaştırılıyordu. Sarı kağıda daktilo ile yazılıp ihtimal teksir makinasıyla çoğaltılan ve 100'ün altındaki üyemize ulaştırılan Bülten'in "sahibi: Orol Ataman, Sorumlu müdürü: Yıldız Mamukoğlu".

Bu tarihten itibaren, ülkenin ve özellikle de meslek alanının günde-

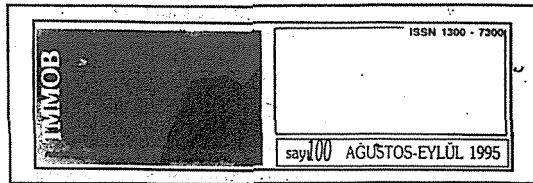
mine ilişkin "F Grubu şehir plancılarının sorunlarından" "DİSK'in düzenlediği 1 Mayıs İşçi Bayramı Törenine" kadar çok farklı konularda üyelere yapılan çağrılar ve Odanın görüşleri üyelere ayda bir kez çıkan "TMMOB Şehir Planlama Mimar ve Mühendisleri Odası Haber Bülteni" aracılığıyla iletmeye başlandı.

Aradan geçen 18 yıldan sonra, bültenlerin her bir sayısı Odamızın belleğinin oluşması anlamında da en kalıcı araç olarak ortaya çıktı. Örneğin, kamu çalışanı şehir plancılarının özlük haklarına ilişkin ilk yazılı belge, 6 Nisan 1978 tarihli (8. sayı) Bülten'de "1978 yılı için hazırlanmakta olan yan ödemeler kararnamesinde şehir ve

bölge plancılarının hak ettikleri yeri alabilmesi doğrultusundaki girişimler sürdürülüyor" başlığıyla yer aldı.

Kitle iletişim araçlarının giderek tekelleştiği ve bizim gibi meslek odalarının gündemlerinin topluma sunulan gündemden giderek koptuğu günümüzde, sivil toplum örgütlerinin dar alan yayıncılığı anlayışının yaygınlaştırılması bir gereklilik olarak ortaya çıkıyor. Hatta bunu mümkün olan en geniş müdahale gücüyle yaygınlaştırmak için bütün üyelerimizin kendi bölgelerinde olan gelişmeleri paylaşacakları bir platform olarak görmeleri gerekiyor Bülteni.

Odamızın etkinlik ve profesyonel örgütlenme düzeyine bağlı olarak iki ayda bir yayınlanan Bülteni daha etkili bir araç haline getirebilmek için tüm üyelerimizin her türlü katkı ve eleştirisini bekliyoruz.

UNDP, Önerdiğimiz Projeyi Kabul Etti KENTSEL TASARIM... REHABİLİTASYON ŞENTEPE

7 Temmuz 1995 tarihinde Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı'na, finansmanının sağlanması için başvurduğumuz "Yenimahalle-Şentepe Kentsel Tasarım - Rehabilitasyon Projesi (YEŞKEP)" geçtiğimiz günlerde kabul edildi.

Odamız adına koordinatörlüğünü Bedriye Işık Kaba'nın üstlendiği proje, kentin yüksek rant bölgelerindeki gecekondu alanlarının yap-sat süreciyle yeniden yapılırken, rantın çökmediği gecekondu alanlarının giderek karmaşıklaşan sorunlarının, hem mevzuatın revize edilmesi hem de pratik üretilmesi açısı dan ele alınmasını

içeriyor.

Yenimahalle-Şentepe mahallesi, yap-sat sürecinin gelişmesi için yeterli rantın oluşmadığı ve bir anlamda da kaderine terk edilen mahallelerden biri... YEŞKEP, Yenimahalle Belediyesi, sivil toplum kuruluşları ve mahalle halkının da katılımıyla, kentsel yenilenmenin egemen biçimi olan yık-yap sürecinin dışında başka yolların da olabileceğini gösterme iddiasında...

Proje, mimari, statik, tesisat, peyzaj projelerinin altlıklarının oluşturulması, uygulama projelerinin üretimi ve yapılan çalışmaların yayına aktarılması aşamalarından oluşuyor.

Gaziantep İl

Temsilciliği Kuruldu

Gaziantep'te bulunan üyelerimizin başvurusu üzerine Odamızın Gaziantep il Temsilciliği kuruldu. Yapılan seçimde il temsilciliğine İrem Elbeyli, il temsilci yardımcılığına Zöhre Halavurt getirildi.

Temsilcilik Adresi:

Büyükşehir Belediyesi Planlama Müdürlüğü GAZİANTEP

Tel: 0-342-2314031

Fax: 0-342-2304189

Planlama Dergisi Çıkıyor Dosya Konusu HABİTAT II

Haziran 1996'da İstanbul'da yapılacak olan Habitat II Konferansı (İnsan Yerleşmeleri Zirvesi)'na yönelik olarak Odamız, bugüne kadarki NGO (hükümet dışı kuruluş) platformlarında dile getirdiği görüşlerini Odanın yayın organı olan Planlama aracılığıyla tüm üyelerimize duyurma ve üyelerimizin de sürece katılması yönünde çalışmalarını sürdürüyor. Bu amaçla, Planlama dergisinin 95/3-4 sayısının dosya konusu "HABİTAT II" olarak belirlendi.

Dosya konusu altı ana bölümden oluşacak: 1. Sürdürülebilir kalkınma söylemi ve planlama, 2. Küreselleşme ve kent planlaması, 3. İnsan ve iskan hakları, 4. "NGO" söylemi ya da sivil toplum kuruluşları, 5. Vancouver 76'dan İstanbul 96 sürecine toplu bakış, 6. Ulusal Eylem Planının yönetsel ve hukuksal çerçeveye uyarlanması.

Odamızda Görev Değişikliği

1994 Mart ayında bu yana Odamızın Yönetim Kurulu üyeliği ve II. Başkanlığını yürüten Fatma Çetinkaya görevinden istifa etti. Boşalan Yönetim Kurulu üyeliğini yedek YK üyemiz Tamer Cinel sürdürüyor.

Sayın Çetinkaya'ya, bugüne kadar Odamıza sunduğu katkılardan dolayı teşekkür eder, bundan sonraki çalışmalarında başarılar dileriz.

Bilirkişi Başvuruları

TMMOB'ye iletilecek Oda bilirkişi listelerinin oluşturulabilmesi için bilirkişi başvurularının 26 Kasım 1995 tarihine kadar Odamıza ulaşması gerekmektedir.

Lütfen aidat borçlarınızı ödeyin

Posta çeki: TMMOB Şeh. Pl. Od. hesabı 107581
Ziraat Bankası Kızılay Şb. TMMOB Şeh. Pl. Od. hesabı 30440/844.9

MUDURNU . GÖYNÜK . TARAKLI ' daydık...

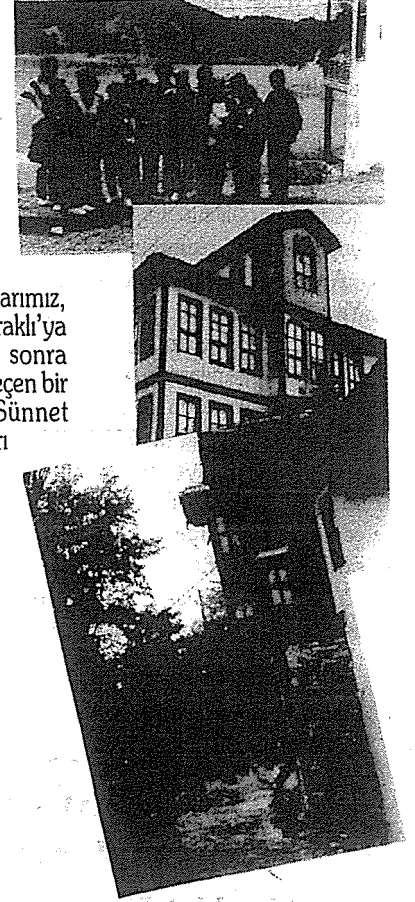
Kültür Bakanlığı'nda çalışan Odamız üyesi şehir plancıları, Şöhret Şensoy ve Mine Kangal'ın Odamız merkeziyle birlikte düzenledikleri Taraklı, Göynük ve Mudurnu yerleşmelerinin tarihi kent dokularında yapılan inceleme gezisi 23-24 Eylül '95 tarihlerinde gerçekleşti. Odamız Genel Merkezi'nin düzenlediği diğer etkinliklerde olduğu gibi meslektaşlarımızın ilgisi yine sınırlıydı! Yiyip içtiklerimizi, gezip gördüklerimizi sizinle paylaşmak amacıyla gezi güncesinden oldukça kısa notlar yayınlıyoruz.

16 kişilik bir grup olarak yola çıkan meslektaşlarımız, Abant'ta ilk molalarını verip öğleden sonra Taraklı'ya ulaştılar. Burada bir saatlik bir gezintiden sonra Göynük'e geçerek kültür gezilerini eğlenceli geçen bir akşam yemeği ile sürdürdüler. Geceyi Sünnet Gölü'ndeki dağ evinde geçiren şehir plancıları

kafilesi, günün ilk ışıklarında doğa ile buluştu.

Doğa yürüyüşünün ardından güzel bir kahvaltıyla pazar gününe başlayan grup, öğle üzeri Mudurnu'ya ulaştı. Mudurnu Belediye Başkanının sıcak ilgisi ve ev sahipliği ile küçük İbrahim'in rehberliğinde Mudurnu'daki her bir tarihi köşe tek tek gezildi! Öğle yemeği, tahmin edeceğimiz gibi, Mudurnu ismiyle özdeşleşen Mudurnu Piliç Restaurant'da keyifle yenildi. İki günlük gezinin son durağı ise, Nallıhan'daki Seyhan Baraj Göleti'nde kısa bir mola oldu.

Gezi notlarımız arasında daha pek çok anı ve hiç şüphesiz mesleki bilgi ve görgümüze katkılar da var tabii. Geziye katılanlara, paylaştıklarımız için teşekkür ederken, boğcalarını bir sonraki Oda gezisi için hazır tutmaları hatırlatmasını yapıyoruz. Eh ! tüm bu anlatılanlardan sonra, gelmeye niyetlenenler de hazırlık yaparlarsa hiç fena olmaz!.....

Ankara'da katlı kavşak gündemi sürüyor İNÖNÜ BULVARINA DA!...

Mithatpaşa Caddesi ve Maltepe Nokta Durağında Mimarlar Odası Ankara Şubesi ve Odamızın açtığı kavşakların inşaatını, Büyükşehir Belediyesi yönetimi "hile-i şerriye" yoluyla bitirme aşamasına geldi.

Büyükşehir Belediyesi yöneticileri, katlı kavşak konusundaki yanlış tutumlarını sürdürerek, İnönü Bulvarına da iki adet katlı kavşak yapacağını kamuoyuna duyurdu. Onaylı plan ve projeler olmadan ihaleye çıkarılan köprüler, Milli Savunma Bakanlığı'nın da itirazıyla altgeçit haline getirildi.

Eskişehir Yolundaki trafik hacmini daha da arttıracak, kent merkezindeki trafiği iyice çözümsüzlüğe itecek olan Belediye yöneticilerinin katlı kavşak projelerinin -son haliyle- Belediye Meclisinden geçip yasal dokümanlar haline gelmediği de Odamıza ulaşan bilgiler arasında.

(baş tarafı 1. sayfa)

ideolojileri ve farklı sosyo-ekonomik bağlamlarda plancılara yüklenen roller ve meslek etiği gibi konuları dar meslek çevresi içinde tartışılan konular olmaktan çıkarmayı zorunlu kılmaktadır.

Bir tarafı ile bilgi kuramına diğer tarafı ile siyasi felsefeye dayanan planlama düşünce ve eylemi, planlama ile uğraşan farklı disiplinler (sosyal, yönetsel, iktisadi) ve mekansal planlamanın karşılaştığı bu güncel sorunun, yani planlamanın meşruiyetinin

BİRİNCİ PLANLAMA KONGRESİ

PLANLAMANIN MEŞRUIYETİ

ve PLANCILARIN KONUMLARI

boyutlarının tartışılmasını gerektirmektedir. Bu temel düşünceden yola çıkan TMMOB Şehir Plancıları Odası yalnızca kent planlama ile sınırlı kalmayan bir planlama kongresi düzenlemeyi düşünmektedir. Kongre, mekansal boyutun yanısıra, toplumun farklı yapı ve düzeylerine ilişkin planlama etkinlik ve sorunlarını hem bu etkinlik ile uğraşan teknik adamların hem de siyaset adamlarının katılımı ile tartışmaya açmayı amaçlamaktadır.

İZMİR'DE KORUMA KURULU KARARINA SAHİP ÇIKIYORUZ

İzmir 1 nolu Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 18.08.1995 tarihinde aldığı kararın en genel anlamı ile "sit alanlarının genişletilmesi" niteliği taşıdığı bilinmektedir. Kararın Yüksek Kurulca değerlendirilip kamuoyuna açıklanmasından sonra ayrıntılı bir değerlendirme yapılması mümkündür.

Ancak bu kararın Çeşme Yarımadası'nın yoğunluğu her geçen gün artan plansız ve denetimsiz yapılaşma sürecine olumlu bir müdahale olduğu da açıktır. Kararda eleştirilecek, yeniden değerlendirilmesi istenecek bölümler olabilir. Fakat kararı alan kurul üyeleri ve teknik çalışmayı yapan ekibin "rant yağmacılarının" sözcülüğüne soyunan belediye başkanlarının ve bazı çevrelerin saldırgan tutumları onaylanamaz. Bu saldırıları şiddetle kınıyoruz.

Yarımadaya ilişkin kurul kararlarını ve sonrasındaki tartışmaları bugünkü veriler ışığında şöyle değerlendiriyoruz.

1. Karar sonrası kamuoyunda gelişen tartışmalarla mevcut planlama sisteminin çok sektörlü ve karar merkezli yapısının

Odamız, İzmir 1 nolu Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 18.08.1995 tarihinde Çeşme-Urla-Alaçatı ve Selçuk'u kapsayan "Sit Kararları" sonrası kamuoyunda gelişen tartışmaların bir planlama karşıtı söyleme bürünmesi ve Kurulda yer alan üyeleri ve teknik çalışmaları yürüten ekibi doğrudan hedef alan gelişmeler üzerine aşağıdaki açıklamayı yapmıştır.

yeniden tartışılması gerekliliği birkez daha ortaya çıkmıştır. 3194 sayılı kanun ile belediyelere verilen "imar yetkisi" ile merkezi kurumlarca ilan edilebilen "özel bölgeler" vb gibi çok karar merkezliliğinin ötesinde koruma, imar, çevre ve benzeri mevzuatların bir bütün haline getirilmesi ile oluşturulacak katılımcı, demokratik bir planlama sistemi için harekete geçilmelidir.

2. Tarihsel ve doğal koruma yalnızca bir sınır ilan etme sorununa indirgenmemelidir. 2863 ve 3386 sayılı yasaların bugünkü biçimi ile uygulanabilir bir koruma politikası oluşturmaya yetmedikleri açıktır. Korumayı bir planlama çerçevesinde anlamlı kılan ve yerel grupların, belediyelerin, meslek örgütlerinin, üniversitelerin katılımına açık planlama sistemi oluşturulmalıdır.

3. Tarihsel ve doğal değerlerin korunarak gelecek kuşaklara aktarılmasının bir "toplumsal bilinç" sorunu da olmasından hareketle böyle bir bilincin gelişmesinden yana güçlerin elele vererek "yağmacılığın" önüne geçmesi gerekmektedir. Kurul üyelerine ve karara sahip çıkmak böyle bir bilincin gereğidir.

GÖÇ SORUNU ÇÖZÜLMEDEN KONUT SORUNU ÇÖZÜLEMEZ!

10 yılı aşkın süredir ülke Güneydoğusunda yaşanan olaylar ekonomik ve sosyal sıkıntıların yanı sıra kentsel alanlarda da büyük sorunlara yol açmıştır. Güneydoğu ve Doğu Anadolu kırında köyler ve kasabalar ile birlikte kentleri de etkilemiş, başta can güvenliği olmak üzere hukuk düzeninin ve demokratik ortamın kurulamaması, ekonomik istikrarın sağlanamaması, yerleşmelerin boşaltılmasına neden olmuştur.

Bu gelişmeler bölgede önce kendine en yakın yerleşmelere (Diyarbakır, Gaziantep, Adana gibi), sonra buralardan ya da buralarla birlikte Mersin, Antalya, İzmir gibi Akdeniz ve Batı Anadolu kıyı yerleşmelerine, Ankara ve İstanbul başta olmak üzere tüm büyük şehirlere yoğun ve hızlı bir göçe yol açmıştır.

Bu göç, büyük kent ve kasabaların daha önce belirlenmeye çalışılan büyüme hızlarını ve gelişme yönlerini bir anda alt üst etmiştir. Kentler mevcut ve tasarlanmış alt ve üst yapıları ile bu beklenmedik

nüfus artışına hazır değildir.

Gelen nüfusun ilk karşılaştığı sorun barınma/konut sorunu olarak ortaya çıkmaktadır. Yapılı çevre bütünü olarak kentler bu konut talebini meşru ve sağlıklı yollardan yanıtlamaya yetmemektedir. Bu durum ise toplumsal önemi büyük alanların yağmalanmasına, mafyamsı yapılanmaların talan ve istismarına, gecekonduya yol açmaktadır.

Ancak iş bununla da bitmemektedir. Büyük kentlerde yığılan bu nüfus, gerek gelir yapısı gerekse istihdam olanakları açısından daha vahim görünüm arz etmektedir.

İşsizlik ve yoksulluk her çeşit sağlık dışı konumun ve konut sorununun kaynağını oluşturmakta, bunlardaki eksikleri kronik ve büyüyen toplumsal yaralara dönüştürmektedir.

Konut sorununun çözümü dengeli bir gelir dağılımı, güvenli iş ve istihdam olanakları ve kapsamlı sosyal güvenlik sistemleri ile sağlanabilir. Ve ancak böyle bir çerçevede kentler planlanabilir.

2 Ekim Dünya Konut Günü dolayısıyla Odamızın yaptığı basın açıklamasını yayınlıyoruz.

TMMOB Anayasa Değişikleri ile İlgili Olarak Bir Basın Açıklaması Yaptı.

TMMOB Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin aylardır yürüttüğü Anayasa değişikliği çalışmasını ve büyük bir başarı olarak sunulan sonuçlarını, parlamenter hukuk devleti ile hak ve özgürlüklerin temel ilkeleri açısından tam bir başarısızlık olarak değerlendirmektedir.

Yapılan değişikliklerin içerisinde bu savımızı doğrulayan, aralarında Birliğimizde bulunduğu Kamu Kurumu niteliğinde Meslek Kuruluşlarını tanımlayan 135. maddesinde yapılan değişiklik bütünüün özünü yansıtmaktadır...

1982 anayasası ile meslek kuruluşlarına üyelik konusundaki zorunluluk kaldırılarak yönetsel ve mali yönden özerkliklerimizi kısıtlayan hükümler getirilmiştir.

1982 Anayasası ile getirilen en belirgin hüküm ise herhangi bir yargı kararını olmaksızın yöneticilerimizin "mahallin en büyük mülki amiri tarafından görevden uzaklaştırılabilmesidir."

Yapılan son değişiklik ile meslek kuruluşları üzerindeki kısıtlamalar devam ettirilirken, "kanun belirlediği mercii meslek kuruluşlarını faaliyetten men ile yetkilendirilebilir" hükmü ile meslek kuruluşları üzerindeki baskı dahada şiddetlendirilmiştir.

Birliğimiz;

-Yapılan değişiklik ile siyasi partilerle ilişkilerin yolunun açılmasını bir amaç olarak görmemektedir.

-Ülkemizin ve üyelerimizin sorunlarıyla ilgili olarak "siyaset yapma" hakkını her koşul altında yerine getirmiştir ve getirmeye devam edecektir.

TMMOB 1995 Sanayi Kongresi 1-2 Aralık'ta

TMMOB adına Makina Mühendisleri Odası tarafından iki yılda bir geleneksel olarak düzenlenen Sanayi Kongresi 1-2 Aralık 1995 tarihinde Milli Kütüphane'de gerçekleştirilecek.

Sanayi kongreleri ile toplumun tüm kesimlerinin temsilcileri bir araya getirilecek, Türkiye'nin bilimsel teknolojik ve sınai ponaraması çıkarılarak değişim ve gelişim perspektiflerini tartışmaları ve taraf olan her kesimin kendileri açısından görüş ve önerileri dile getirmeleri amaçlanıyor.

TMMOB Sanayi Kongresi de, Türkiye'nin gündeminde olan Gümrük birliği sürecinde sanayileşmenin durumunun irdelemesine ayrıldı. "Rant ekonomisinden Üretim ekonomisine" başlıklı çerçevesinde, bu süreçte devlet, sermaye ve çalışan kesimlerin hangi rolleri üstleneceği tartışılacak.

Ayrıntılı bilgi ve program TMMOB'den edinilebilir.

DÜZELTME

Bültenimizin 99. sayısında yayımlanan "Şehircilik Hizmetleri 1995 II. Yarı Yıl En az Ücret Tablosunun "en az ücret tablosu uygulama ilkeleri 8. maddesinde" dizgi yanlışlığı nedeni ile "Alanı 0.5 hektardan küçük işler için en az ücret 0.5 hektar için hesaplanan en az ücretin altında olmaz." olarak çıkmıştır, doğrusu "Alanı 1 hektardan küçük işler için en az ücret 1 hektar için hesaplanan en az ücretin altında olmaz." Düzeltir özür dileriz

TMMOB'den "Ankara Bröşürleri"

Sekreteryanında Odamızın da yer aldığı TMMOB Ankara Birimleri Eşgüdümü, Aralık ayında yapılacak bir "Ankara Sivil Kentli Kurultayı" ilk adımı olarak broşürler yayınlayacak. "Mühendisler, Mimarlar ve Şehir Plancıları Ankara Halkının Hizmetindedir.." birleştirici teması ile yayınlanacak broşürlerde Ankara kent sorunlarına ilişkin TMMOB Ankara birimlerinin yaptığı çalışmalar yer alacak

Birlik Haberleri Çıkıyor...

TMMOB'nin aylık yayın organı "Birlik Haberleri" temmuz ayından itibaren yeniden çıkmaya başladı. Ağustos ayında 2. sayısı yayınlanan Birlik Haberleri güncel tartışmalar, araştırmalar, incelemeler, yayın ve kitap tanıtımı ve anma bölümlerinden oluşuyor. İlk etapta sınırlı bir okuyucu kitlesine ulaştırılan bülten için ilgilenen üyelerimiz Oda merkezine bildirdiği taktirde kendilerine ulaştırılacaktır.

TMMOB Yürütme Kurulu Üyesine Sürgün...

TMMOB adına İnebolu'da meydana gelen orman katliamı sonrası Or-Kam-Sen ile birlikte hazırlanan raporu kamuoyuna açıklayan TMMOB Yürütme ve Yönetim Kurulu üyesi Sezai Kaya İnebolu'ya sürgün edildi.

Sürgün olayına tepki gösterilmesi amacı ile TMMOB bir kampanya başlattı. Bu kampanya sonucunda basına bir açıklama yaparak olayın bir "sürgün" olmadığını ve "sürgün" yerlerinin başka yerler olduğunu belirtti.

TMMOB ve Or-Kam-Sen tarafından hazırlanan raporda "İnebolu'da ortaya çıkan adli ve idari soruşturması süren Orman kaçakçılığı olayı, bölgeye özgü bazı karakteristikler göstermekle birlikte ülkemiz si-yasal ve ekonomik sistemi ile Türkiye ormancılığının içinde bulunduğu sorunların bir sonucu olduğu belirtilerek orman köylüsünün kalkınması ve ormanlara sahip çıkması sağlanmadıkça bu tür olaylar gün-

1995 yılı TMMOB Şehir Plancıları Odası üyelerinin çalışma ve uzmanlık alanlarına yönelik veri tabanı oluşturma hazırlık anketi

Odamız, üyelerine yönelik, elinde bulunan verileri güncelleştirmek ve sağlıklılaştırmak üzere bir çalışma başlatmıştır. Bu çalışma kapsamında aşağıda yer alan bilgi formunu en kısa zamanda bize postalamanızı veya faksalamanızı bekliyoruz.

Soyadınız, Adınız				
Oda üye numaranız				
Çalıştığınız kurum				
Lisans diplomanızı aldığınız üniversite - bölüm				
Y. Lisans diplomanızı aldığınız üniversite - bölüm				
Doktora derecenizi aldığınız üniversite - bölüm				
Çalışma alan(lar)ınız				
tez	adı	kurum	yer	tarih
araştırma projesi	adı	kurum	yer	tarih
yurt içi / dışı incelemeler				

Gönderen:

**TMMOB ŞEHİR PLANCILARI ODASI
MEŞRUTİYET CAD. 46/3 Y.ŞEHİR/ANKARA**

KİTAP TANITIMI

Değişim Sürecinde Türkiye Sanayii Sempozyumu
(TMMOB Yayını)

"Son dönemde dünya ekonomik sisteminde başlayan yeniden örgütlenme süreci başlamış bulunuyor.

Sovyetler Birliği ve diğer doğu bloku ülkelerinin dağılmasıyla birlikte, iki kutuplu dünyadan çok kutuplu dünyaya geçilmiştir. Böylece eski Sovyetler Birliği ve diğer doğu bloku ülkelerinin sisteme entegre olma çabaları, kapitalist dünyada üretim ilişkilerinin yeniden örgütlenmesi ve bölgesel pazarlar oluşturma girişimleri hız kazanmaktadır.

Globalleşme, küreselleşme söylemi çerçevesinde ekonominin motoru olan üretim ve sanayileşmenin önemi göz ardı edilmektedir. Bu anlamda ülkemizde de serbest piyasa ekonomisinin "faziletleri", rant ekonomisi öne çıkarılarak, üretim ve sanayi geri plana itilmektedir.

Otuz yıldır uygulanan Beş Yıllık Kalkınma Planı'nın yedincisi askıya alınmıştır. Türkiye 1995 yılına beş yıllık kalkınma planı yerine bir yıllık programla girmektedir.

Ülkemizin kalkınmasına yönelik bir ulusal sanayileşme politikası oluşturulamaz iken, uluslararası değişime eklenmenin aracı olarak gündeme giren özelleştirme, ekonomik krizin alternatifsiz tek çözümü olarak sunulmaktadır.

Bu kaos ortamında Türkiye-AET anlaşmasının bir parçası olan Gümrük Birliği'nin gerçekleşmesi süreci, 1995 yılı sonunda bitirilmesi gereken bir oluşum olarak konulmaktadır.

Söz konusu oluşumun ülke sanayine ve ekonomisine olduğu kadar, çalışanlara olası etkileri araştırılıp, tartışılabilirliği değerlendirilmelidir.

Ülkemizin geleceğini yakından ilgilendiren konuların yeterince bilinmediği görüşünde olan TMMOB 23-24 Aralık 1994 tarihlerinde düzenlediği "Değişim Sürecinde Türkiye Sanayii" adlı bir Sempozyum'da değişik görüşlerin tartışılmasına olanak sağlamıştır. Sempozyumda dile getirilen görüşlerden daha geniş bir kesimin yararlanmasını amacıyla hazırlanan bu kitabın, önemli bir boşluğu dolduracağına inanıyoruz."

TMMOB Yönetim Kurulu'nun yukarıdaki yazısı ile sunulan sempozyum kitabı, "planlama stratejileri", "sanayi politikaları", "üretim süreçlerinde değişim ve işgücü", "gümrük birliği'nde Türkiye" oturumlarında sunulan bildiri ve tartışmaları biraraya getiriyor. 132 sayfadan oluşan ve 1.hamura basılmış bu kitabı TMMOB'den 200000 TL karşılığı edinebilirsiniz.

"Tüketici Politikaları"

13 Ekim 1995 Cuma
İsmet Öztunalı
(Tüketici Hakları Derneği
Y.K. Üyesi)

"Çanakkale Boğaz Köprüsü"

20 Ekim 1995
İsmail Erten
(Mimarlar Odası Y.K. Üyesi)

**TMMOB
söyleşileri****Ekim '95****"Bilim ve Teknolojilerdeki Gelişmelere Bağlı Olarak Türkiye'nin Sanayi Politikaları"**

27 Ekim 1995
Kaya Güvenç
(Makina Yük.
Mühendisi)

Saat: 18.30
İMO Sosyal Tesisi
Selanik Cad. 17/1 Kızılay

Duyuru... Duyuru...D

Çocuklar İçin Resim ve Şiir Yarışması

İnsan Hakları Derneği Ankara Şubesi Çocuk Hakları Komisyonu, "1995 İnsan Hakları Haftası" Etkinlikleri çerçevesinde 4-12 yaş arası çocukların katılımına açık bir resim ve şiir yarışması düzenliyor. En geç 1 Kasım 1995 tarihine kadar resim ve şiirlerin İHD Akara Şubeye ulaştırılması gereken yarışma hakkında ayrıntılı bilgi için aşağıdaki adres ve telefona başvurulabilir.

Adres: İHD Ankara Şube

Bayındır II. Sok no:38/8

Yenişehir Ankara

Tel & Fax: 4337481 - 4357615

Şubelerden... Şube

TMMOB Şehir Plancıları Odası İzmir Şubesi Ekim'95 Etkinlik Programı**Seminer**

"4046 Sayılı Özelleştirme Yasasının Kentbilim Açısından Değerlendirilmesi"
Sunan: Neriman Yürür
Tarih: 19 Ekim 1995
Saat: 17.30
Yer: ŞPO İzmir Şb. toplantı salonu

Gezi

"Şirince"
Tarih: 22 Ekim 1995 Pazar
Hareket yeri: Cumhuriyet Meydanı
Hareket saati: 8.30
Son başvuru: 18 Ekim 1995

Toplantı

"İzmir 1 Nolu Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulunun Çeşme Yarımadası Sit Kararları"
"Bilgilendirme ve Değerlendirme Toplantısı"
Tarih: 28 Ekim 1995 Ptesi
Saat: 14.00
Yer: ŞPO İzmir Şb. toplantı salonu

Söyleşi

"İzmir Felsefe Toplantıları IV"
Konuk: Prof. Dr. Doğan Özlem
Tarih: 26 Ekim 1995
Saat: 18.00
Yer: Tömer Kültür Merkezi

Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu Değişti

5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun bazı maddelerini değiştiren 4110 sayılı yasa 12 Haziran 1995 tarih ve 22311 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girdi. Bu yasaya göre, "her nevi haritalar, planlar, projeler ve krokiler" de ilim ve edebiyat eserleri olarak tanımlanmakta ve yasa kapsamına alınmaktadır. Bu tanımlamayla birlikte, şehir plancıları tarafından yapılan planlar ile ilgili olarak şu noktalar önem kazanmaktadır:

- Yasada "bir eserin sahibi onu meydana getirendir" denilmekte ve bu kural tüzel kişiliklere de

uygulanmaktadır.

- Yasada ayrıca, "eser sahibinin izni olmadıkça eserde veyahut eser sahibinin adına kısaltma, ekleme ve başka değiştirmeler yapılamaz" denmekte ve bu haktan sözleşme ile vaz geçilemeyeceği belirtilmektedir.

- Koruma süresinin bitiminden sonra eser sahipleri, tanınan mali haklardan yararlanabilmektedir. Bu süre, kişiler için ölümünden itibaren 50 yıl devam etmekte, tüzel kişiliklerde ise aleniyet tarihinden itibaren 20 yıl ile sınırlanmaktadır.

biraz da nostalji...

TMMOB YAYINLARI İSTEK FORMU

	Ederi	Adet
GAP'ta Teknik Hizmetler (Sempozyum).....	250000 TL	☐
KİT'ler ve Özelleştirme (Sempozyum).....	TÜKENDİ	☐
Haliç, Camialtı, Alaybey Tersaneleri.....	50000 TL	☐
Petrokimya Sanayii ve Gelişimi.....	50000 TL	☐
Erdemir Gerçeği.....	50000 TL	☐
Taşkömürü Raporu.....	50000 TL	☐
ORÜS ve Özelleştirme.....	50000 TL	☐
Lastik Sanayii ve PETLAS.....	50000 TL	☐
Globalleşme.....	50000 TL	☐
Değişim Sürecinde Sanayi (Sempozyum).....	200000 TL (üye)	☐
	250000 TL (kuruluş)	☐

Adı Soyadı:.....

Adres:.....

Posta Kodu:.....

Tel & Fax:.....

İli:.....

Yayınları yukarıdaki adresime

Kargo

Taahhütlü posta

ile gönderiniz.

Yukarıda işaretlediğim TMMOB

Yayınları karşılığı olan ..... TL

yi T. İş Bankası Yenişehir Şubesi No:

80234'e ya da Etibank Kızılay Şubesi

No: 200410010 hesabına yatırdım.

İmza:.....

. Gönderilen kitapların kargo ya da posta ücreti alıcıdan tahsil edilecek biçimde adresinize gönderilecektir.

. Lütfen bu formu, ödeme makbuzunuzun fotokopisi ile birlikte aşağıdaki adrese gönderiniz.

TMMOB Konur Sok. No:4 Kat:1 06650 Kızılay-Ankara

Tel & Fax: 0312.417 52 38, 418 12 75 & 417 48 24

TMMOB Şehir Plancıları Odası	İlan Koşulları	ŞPO Yayın Kurulu Bülten Alt Komitesi
Aylık Haber Bülteni	ARKA SAYFA(1/1)	Erhan Demirdizen
Şehir Plancıları Odası Adına	ARKA SAYFA(1/2)	Nilgün Görer
Sahibi ve Sorumlu Yönetmeni	ARKA İC SAYFA(1/1)	Serdar Karaduman
REMZİ SÖNMEZ	ARKA İC SAYFA(1/2)	Gülten Kubin
	ARKA İC SAYFA(1/4)	
	İC SAYFA(1/1)	
	İC SAYFA(1/2)	
	İC SAYFA(1/4)	
Adres	Yayın ve kültür etkinliklerine %20 indirim uygulanır.	AYDA BİR YAYINLANIR
Meşrutiyet Caddesi No:46/3 Kızılay-ANKARA	Baskı: Armoni (Tel: 232 19 15)	

BÜLTEN OTAK BİRİMLERİNE VE ÜYELERE ÜCRETSİZ İLETİLİR

Odamız, Depremden Sonra Dinar'a Gitti

Odamız, Dinar depreminden sonra, Jeoloji Mühendisleri Odası ile birlikte 10 Ekim 1995 tarihinde Dinar'a bir teknik gezi düzenledi.

Depremin etkilerini yerinde incelemek, sorunları belirlemek ve yapılabilecekleri saptamak üzere Jeoloji Mühendisleri Odası ile birlikte Oda Başkanımız Remzi Sönmez ile birlikte Yönetim Kurulu üyelerimizden Nilgün Görer, Kübra Cihangir Çamur ve Tamer Cinel Dinar'da incelemelerde bulundular.

Deprem bölgesinde yapılan çalışmaların sonuçları en kısa zamanda kamuoyuna açıklanacak.

SÖYLEŞİ
BİRİKİM • BİR
Ali Vardar
KENTSEL YENİLENME
TASARIM
hamburg deneyimleri

Tarih: 18 Ekim 1995

Saat: 18.30

Yer: Şehir Plancıları Odası